

Optimaalinen työttömyysturvaprofiili on edelleen avoin kysymys

Mauri Kotamäki

Kiitän Kauhasta, Suoniemeä ja Tuomalaä ystävällisestä vastauksesta keskustelupuheenvuorooni. Siinä esitin muun muassa, etteivät he ole kannanotoissaan tulkinneet tutkimuskirjallisuutta johdonmukaisesti, vaan valikoivat tuloksia jättäen toiset tulokset mainitsematta. Perustelen seuraavassa väitettäni.

Kauhanen ym. eivät kirjoituksissaan esimerkiksi tuo lainkaan esiin sitä keskeistä asiaa, että Kolsrudin ym. (2018) tutkimuksen mukaan Ruotsin optimaalisessa työttömyysturvajärjestelmässä korvausaste olisi nykyistä matalampi. Kirsikoita ei pidä poimia kakusta, vaan kokonaisuus tulisi johdonmukaisesti huomioida. Tulos on niin keskeinen, että Kolsrud ym. ovat nostaneet sen artikkelinsa abstraktiin: ”In trading off insurance and incentives, our analysis suggests that the flat benefit profile in Sweden has been too generous overall”.

Ihmettelin, mikseivät Kauhanen, Suoniemi ja Tuomala tuo tätä tulosta esiin samalla kun vahvasti tuovat esiin nousevan työttömyysturvaprofiilin hyödyllisyyttä.

Tuomala totesi Yleisradion haastattelussa 15.10.2019 näin: ”Tutkimuksen [Kolsrud ym.] viesti on selvä: Sellainen järjestelmä, jossa korvausaste alenee työttömyyden keston seurauksena, ei oikeastaan koskaan ole optimaalinen. On pikemminkin päinvastoin.” Kolsrud ym. itse asettavat sanansa eri tavalla johtopäätöksissään: ”... it is not at all obvious that declining benefit profiles are always optimal”. Tuomalan lausunto ei vaikuta tieteelliseltä pohdinnalta, vaan pikemminkin mielipiteeltä, jossa sivuutetaan iso joukko epävarmuuksia. Kannattaa huomioida, että Kauhanen ym. blogikirjoituksessaan kritisoivat Holmlundin (2015) kokooma-artikkelia nimenomaan tutkimuksel-

lisuuden puutteesta ja mielipiteen esittämisestä tutkimuksena.

Yhden tutkimuksen perusteella ei yleensä ole mahdollista ratkaista vuosikymmeniä velonutta tieteellistä keskustelua. Kolsrudin ym. tutkimukseen sisältyy sitä paitsi merkittäviä epävarmuuksia. On myös tuore tutkimus, jonka tulos on pitkälti päinvastainen (Lindner ja Reizer 2020). Myös tämä *American Economic Journal* -lehdessä julkaistava tutkimus yhdistää empiriaa optimaalisen työttömyysturvan formalisointiin. On liian yksioikoista viitata artikkeliin kintaalla vain siksi, että se tutkii Unkarin työttömyysturvajärjestelmää. Asiakysymys on vivahteikkaampi.

Lopuksi: Kauhanen ym. väittävät vastineessaan, että pyrin antamaan taustatukea työttömyysturvan alaspäin laskevalle profiilille. Myönnän suhtautuvani porrastamiseen myönteisesti (mutten lopullisesti – saatan siis muuttaa mielipidettäni). Kirjoituksessani oli kuitenkin enemmän kyse tieteellisten tiedon epävarmuudesta. Kirjoituksen viimeiset virkkeet käytinkin alleviivaten tutkimuskirjallisuuden epävarmuuksia päättäen näin: ”Työttömyysturvan tasoa alentamalla voidaan kuitenkin vaikuttaa työttömyyden kestoihin. Se, olisiko tämä myös meillä kokonaishyvinvointia vahvistavaa, kuten Ruotsissa (Kolsrudin ym. 2018 mukaan), on avoin kysymys.” □

Kirjallisuus

- Holmlund, B. (2015), “Theoretical aspects of unemployment insurance”, Economics Department, Uppsala University, https://bm.dk/media/6656/theoretical_aspects_unemployment_insurance-pdf.pdf (viitattu 31.1.2020).
- Kolsrud, J., Landais, C., Nilsson, P. ja Spinnewijn, J. (2018), “The Optimal Timing of Unemployment Benefits: Theory and Evidence from Sweden”, *American Economic Review* 108: 985–1033).

- Lindner, A. ja Reizer, B. (2020), “Frontloading the Unemployment Benefit: An Empirical Assessment”, *American Economic Journal: Applied Economics* (tulossa).
- Yle (2019), “Professori tyrmää työttömyysturvan porrastuksen hyödyt: “Tutkimuskirjallisuutta tulkittu valikoivasti”, Yle uutiset 15.10.2019, <https://yle.fi/uutiset/3-11021451?fbclid=IwAR3mM96EsZ126yEhSNVSnMi03o7d9NPby-5CErUsDRtJyOv64ph7IFwikm4> (viitattu 31.1.2020).